

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Τμήματος Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Αντιπρόεδρο, τους Συμβούλους Άννα Λιγωμένου και Σταμάτιο Πουλή και τους Παρέδρους Ευφροσύνη Παπαδημητρίου και Γεώργιο Παπαϊσιδώρου (εισηγητή), που μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο.

Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην ....., στις 10 Ιανουαρίου 2012.

Για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό ..... και του Δήμου ..... Ν. ...., αν πρέπει να θεωρηθεί το 586, οικονομικού έτους 2011, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ως άνω Δήμου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

και

έλαβε υπόψη

Την 264/5.12.2011 έγγραφη γνώμη του Αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Αντωνίου Νικητάκη, σύμφωνα με την οποία το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

I. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό ....., με την 42/10.10.2011 πράξη της, αρνήθηκε να θεωρήσει το 586, οικονομικού έτους 2011, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου ..... Ν. ...., με το οποίο εντέλλεται η καταβολή ποσού 10.710,00 ευρώ στην εταιρεία «.....», ως αμοιβή

της για την παροχή της υπηρεσίας «Τεχνική Υποστήριξη του Δήμου ....., για την ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος διαχειριστικής επάρκειας, για την υλοποίηση των έργων κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ». Ως αιτιολογία της άρνησής της η Επίτροπος προέβαλε ότι η ελεγχόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη, διότι η ως άνω σε τρίτον ανατεθείσα εργασία εμπίπτει στα συνήθη καθήκοντα των υπηρετούντων υπαλλήλων του Δήμου, όπως αυτά περιγράφονται στις οικείες οργανικές διατάξεις του. Ο Δήμος ..... επανυπέβαλε το χρηματικό ένταλμα στην Επίτροπο, με το 18989/15.11.2011 έγγραφο του Δημάρχου του και ζήτησε τη θεώρησή του, προβάλλοντας ότι: α) στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του (ΦΕΚ Β΄ 829/21.5.1999) δεν προβλέπεται υπηρεσιακή μονάδα ή όργανο με αρμοδιότητα σχετική με το συγκεκριμένο έργο, β) οι εργασίες που ανατέθηκαν απαιτούν ειδικές γνώσεις, τις οποίες δεν κατέχει το υπηρετούν στο Δήμο προσωπικό (σχ. η 277/2009 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για την απευθείας ανάθεση των εργασιών, η οποία εγκρίθηκε με την 11786/3.12.2009 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας .....) και γ) η απόκτηση πιστοποιητικού διαχειριστικής επάρκειας είναι απαραίτητη για τη διοίκηση και διαχείριση έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ε.Σ.Π.Α.. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή της, με συνέπεια να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως απευθύνεται, με την από 21.11.2011 έκθεσή της, στο Τμήμα τούτο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 1 του Π.Δ. 774/1980 (ΦΕΚ Α΄, 189) και 139 παρ. 1 του Π.Δ. 1225/1981 (ΦΕΚ Α΄, 304), σε συνδυασμό με την ΦΓ8./22431/6.10.2004 (ΦΕΚ Β΄, 1620) κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας

του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως τροποποιήθηκε με την ΦΓ8./52557/6.12.2006 (ΦΕΚ Β΄, 62/25.1.2007) όμοια απόφαση.

II. Ο Ν. 3801/2009 «Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και άλλες διατάξεις οργάνωσης και λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης» (Α΄ 163) ορίζει, στο άρθρο 37, ότι: «1. (...) 2.α. Κατά τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου βαθμού από τα αρμόδια όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θεωρείται για πληρωμή χρηματικό ένταλμα, όταν αυτό αφορά σε δαπάνη που δεν προβλέπεται μεν από το νόμο, αλλά είναι λειτουργική για τον οικείο Ο.Τ.Α., σχετίζεται δε, με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εκ μέρους του Ο.Τ.Α., οι οποίες προάγουν τα κοινωνικά, πολιτικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντα των δημοτών ή συμβάλλει στην ενεργό συμμετοχή τούτων για την προαγωγή των τοπικών υποθέσεων και δραστηριοτήτων του Ο.Τ.Α., εφόσον ανταποκρίνεται στο ανάλογο ή προσήκον μέτρο, χωρίς να υπερβαίνει τα εύλογα όρια που διαγράφονται με την τήρηση της αρχής της οικονομικότητας, ενόψει των συνθηκών πραγματοποίησής της (...)». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, που αποτυπώνουν προϋσχύσασα γενική αρχή του δημοσιονομικού δικαίου, οι Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όπως αυτές ενδεικτικώς περιγράφονται στο άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και οριοθετούνται με το άρθρο 102 του Συντάγματος, δύνανται νομίμως να προβαίνουν στη διάθεση πιστώσεων και την συνακόλουθη καταβολή δαπανών, που δεν προβλέπονται μεν από διάταξη νόμου, όμως: α) είναι λειτουργικές για τον οικείο Ο.Τ.Α., συνάδουν δηλαδή

προδήλως με την αποστολή και τις αρμοδιότητές του και συμβάλλουν στην εκπλήρωση των σκοπών του ή στην αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών του, υπό την έννοια ότι η μη πραγματοποίησή τους θα προκαλούσε πρόβλημα στην παροχή υπηρεσίας ή θα εμπόδιζε την επιδίωξη των νομίμων σκοπών του,

β) σχετίζονται με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εκ μέρους του Ο.Τ.Α., οι οποίες προάγουν τα κοινωνικά, πολιτικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντα των δημοτών του ή συμβάλλουν στην ενεργό συμμετοχή τους για την προαγωγή των τοπικών υποθέσεων και δραστηριοτήτων του Ο.Τ.Α και γ) ανταποκρίνονται στο ανάλογο ή προσήκον μέτρο, χωρίς να υπερβαίνουν τα εύλογα όρια που διαγράφονται με την τήρηση της αρχής της οικονομικότητας, ενόψει των συνθηκών πραγματοποίησής τους. Επίσης, γίνεται δεκτό από την νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι όταν πρόκειται για δαπάνες που συντελούν μεν στην εκπλήρωση των σκοπών των Ο.Τ.Α. και εξυπηρετούν τις λειτουργικές τους ανάγκες, πλην όμως αφορούν εργασίες που εμπίπτουν στα συνήθη καθήκοντα των υπαλλήλων των εν λόγω φορέων, κατά κλάδο, όπως αυτά περιγράφονται στις οικείες οργανικές διατάξεις, δεν επιτρέπεται οι εργασίες αυτές να ανατίθενται σε τρίτους, με αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη οικονομική επιβάρυνση της οικείας υπηρεσίας. Τούτο δε, ενόψει της αρχής της οικονομικότητας, ως μερικότερης εκδήλωσης του δημοσίου συμφέροντος, που πρέπει να διέπει τη δράση και λειτουργία των υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. και επιβάλλει την εκπλήρωση των σκοπών τους με την κατά το δυνατόν ελάχιστη επιβάρυνση του προϋπολογισμού τους. Κατ' εξαίρεση, η ανάθεση εργασίας, έναντι αμοιβής, σε τρίτο φυσικό ή νομικό

πρόσωπο, είναι επιτρεπτή μόνον όταν αφορά ιδιαίτερα σοβαρές ή ειδικής φύσεως υποθέσεις, που το συμφέρον του νομικού προσώπου επιβάλλει να ανατεθούν σε τρίτους με εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία, προσόντα τα οποία, αποδεδειγμένα, δεν διαθέτει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση το προσωπικό που ήδη υπηρετεί (βλ. Πράξεις VII Τμ. 40, 55, 56, 250, 364/2010 κ.ά.).

III. Στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου ....., όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο (Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ..... 5382/21.5.1999 «Έγκριση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) Δήμου ..... Νομού .....,» ΦΕΚ 829 Β' /21.5.1999) και ειδικότερα στο άρθρο 5 ορίζεται, ότι στο Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής του Δήμου έχει ανατεθεί, μεταξύ άλλων, η ενημέρωση της Δημοτικής Αρχής για τα προγράμματα της Ε.Ε. που ενδιαφέρουν το Δήμο και η υποστήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση σχετικών ενεργειών, η κατάρτιση αιτήσεων (σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες) συμμετοχής του Δήμου σε συγκεκριμένα προγράμματα και η παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησής τους, η αναζήτηση συνεργασιών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα προγράμματα, η διακίνηση μέσα στο Δήμο εντύπων και άλλων μέσων πληροφόρησης για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση και ενημέρωση των υπαλλήλων και των αιρετών στα Κοινοτικά ζητήματα. Περαιτέρω, στο άρθρο 11 προβλέπεται το Συμβούλιο Συντονισμού Δημοτικών Υπηρεσιών, το οποίο αποτελεί

συμβουλευτικό όργανο υποστήριξης της λειτουργίας του προγραμματισμού, του συντονισμού και της παρακολούθησης του έργου των υπηρεσιών, με σκοπό γενικά την αποτελεσματική και παραγωγική λειτουργία του Δήμου και ειδικότερα τον προγραμματισμό και απολογισμό της δραστηριότητάς του.

IV. Στην προκειμένη υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με τη 277/29.10.2009 απόφαση, το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου ..... Ν. .... αποφάσισε την απευθείας ανάθεση της υπηρεσίας «Τεχνική Υποστήριξη του Δήμου ..... για την ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Διαχειριστικής Επάρκειας, σύμφωνα με το Πρότυπο ΕΛΟΤ 1429:2008 και τους οδηγούς εφαρμογής του» στην «.....» (.....), με σκοπό: 1) την ανάπτυξη συστήματος διαχειριστικής επάρκειας από το Δήμο, 2) την εκπαίδευση του υπεύθυνου συστήματος διαχειριστικής επάρκειας, 3) την υποστήριξη στη διαδικασία πιστοποίησης και 4) την εκπαίδευση στελεχών – εσωτερική επιθεώρηση και ανασκόπηση συστήματος, προκειμένου ο Δήμος να κριθεί διαχειριστικά επαρκής για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων, ψηφίσθηκε δε και η σχετική πίστωση, ύψους 10.710,00 ευρώ σε βάρος του προϋπολογισμού του Δήμου οικονομικού έτους 2009. Σε εκτέλεση της απόφασης αυτής υπογράφηκε μεταξύ του Δήμου ..... και της ..... η από 17.12.2009 σύμβαση. Στη συνέχεια, με την 219/30.8.2010 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία εγκρίθηκε με την 8665/139749/29.9.2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ....., αποφασίστηκε η τροποποίηση ορισμένων, αφορώντων τις τεχνικές προδιαγραφές και τη διάρκεια, όρων της ανωτέρω από 17.12.2009 σύμβασης. Μετά την παροχή των

συμβατικών υπηρεσιών, η Κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου, στη συνεδρίασή της στις 12.10.2010, αποφάσισε την παραλαβή του από το Δήμο ....., ο Δήμαρχος του οποίου με το 8304/19.10.2010 έγγραφό του βεβαίωσε την παραλαβή του και την καλή εκτέλεση αυτού. Για την εκπλήρωση των συμβατικών του υποχρεώσεων ο Δήμος εξέδωσε στις 23.9.2011 το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα. Σημειωτέον ότι, όπως αναφέρεται στο 18989/15.11.20011 έγγραφο του Δημάρχου ....., το γραφείο Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής του Δήμου ..... ήταν στελεχωμένο με έναν μόνο υπάλληλο του κλάδου ΠΕ9 Γεωπόνων, ειδικότητα που δεν έχει οποιαδήποτε σχέση με τα αντικείμενα της διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, της ανάπτυξης και εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης έργου και της πιστοποίησης γραπτών τεκμηριωμένων συστημάτων, καθώς και ότι αυτή η έλλειψη εμπειρίας και τεχνογνωσίας του προσωπικού στο κρίσιμο αντικείμενο αναφέρεται και στην προεκτεθείσα, εγκριτική της απευθείας ανάθεσης, 277/2009 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στις σκέψεις που προηγήθηκαν, το Τμήμα κρίνει ότι νομίμως ανατέθηκαν στη φερόμενη ως δικαιούχο του επίμαχου χρηματικού εντάλματος αναπτυξιακή εταιρεία ..... οι ανωτέρω εργασίες, καθόσον αυτές αφορούν σε αντικείμενο που δεν εμπίπτει στο πλαίσιο των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων του υπηρετούντος στο Δήμο αυτό προσωπικού, όπως προκύπτει από την προπεριγραφείσα διάρθρωση και στελέχωση των υπηρεσιών του. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και μη υφιστάμενου άλλου λόγου διαφωνίας, το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής θα μπορούσε να θεωρηθεί αν δεν

Αριθμός Πράξης : 8/2012
Τμήμα Ελέγχου Δαπανών : VII

είχε λήξει το οικονομικό έτος 2011, τις πιστώσεις του οποίου βαρύνει. Κατόπιν αυτών, η εντελλόμενη δαπάνη είναι νόμιμη, πλην όμως το επίμαχο χρηματικό ένταλμα δεν πρέπει να θεωρηθεί λόγω λήξης του οικονομικού έτους 2011.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 586, οικονομικού έτους 2011, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου ....., ποσού 10.710,00 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθεί σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΪΣΙΔΩΡΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΕΞΑΡΧΟΥΛΑΚΟΥ